(TASS).

TRATAT DE ÎNSEMNĂTATE EPOCALĂ

In aceeaşi seară, cînd a avut loc evenimentul, populaţia republicii noastre a aflat despre semnarea «Tratatului» cu privire la principiile relaţiilor interstatale ale Republicii Sovietice Federative Socialiste Ruse şi Republicii Sovietice Socialiste Moldova». Evenimentul s-a produs după 279 ani de la primul Tratat de acest fel, care a fost încheiat între Moldova şi Rusia în anul 1711 la Luţc.

Membrii delegaţiei noastre s-au întors acasă. S-au întors, aducîndu-ne victoria mare a principiilor noi ale relaţiilor echitabile dintre statele suverane sovietice, care încep să se înfiripe în ţară. I-am solicitat cîteva întrebări lui Constantin OBOROC, prim-viceprim-ministru al Guvernului R.S.S. Moldova, care a muncit mult şi fructuos în fruntea comisiei pregătitoare.

COR.: Stimate domnule Oboroc, care sunt semnificaţiile încheierii acestui Tratat între cea mai mare republică a Uniunii şi una dintre cele mai mici republici suverane ale ei?

C. OBOROC: Insemnătatea încheierii acestui Tratat e atît de mare, încît mi-e greu să o conturez în cîteva cuvinte. Intîi de toate voi spune, că au fost puse în acţiune principiile relaţiilor echitabile interstatale între statele suverane ale U.R.S.S. Tratatul a fost încheiat fără nici un fel de condiţii preliminare de ordin politic sau economic. Tratatul consfinţeşte dezvoltarea şi consolidarea în continuare a relaţiilor de prietenie şi colaborare multilaterală între Inaltele Părţi Contractante şi corespunde întocmai intereselor de principiu naţionale ale ambelor noastre popoare, serveşte cauza păcii şi a securităţii lor. Inaltele Părţi Contractante au subliniat principiul respectării cu sfinţenie a suveranităţii fiecăruia dintre statele, care au semnat Tratatul, iar aceasta e piatra de temelie a colaborării noastre ecitabile de viitor. De aici rezultă întregul spectru al progresului nostru comun în toate domeniile vieţii şi colaborării.

COR.: Vă rog să nominalizaţi membrii delegaţiei noastre, care au muncit la alcătuirea Tratatului.

C. OBOROC: E şi aceasta o întrebare dificilă, deoarece trebuie să-i numesc pe toţi. Dar îndeosebi: aportul foarte fructuos al domnilor Nedelciuc, Tampiza. Domnul Tampiza, împreună cu membrii delegaţiei Rusiei, a muncit foarte asiduu la alcătuirea Acordului Guvernamental, care a preconizat şi volumul schimbului de valori pentru anul acesta şi pentru anul 1991. Foarte perseverent şi competent a activat doctorul în economie Maximilian la alcătuirea ambelor documente. E de menţionat activitatea d-lor Patraş, Borşevici, Moşanu (pe atunci un membru al delegaţiei noastre), Butnaru, Puşcaşu, Munteanu. Anume graţie activităţii lor competente am reuşit să întocmim într-un termen atît de scurt documentele semnate la 22 septembrie. In mod special aşi vrea să menţionez aici marele aport al d-lui Mircea Druc, Prim-Ministrul Guvernului nostru.

Deci, în ciuda faptului, că s-a produs un accident rutier, în care a nimerit Preşedintele Sovietului Suprem al Rusiei d-l Boris Elţin, în ciuda faptului, că Preşedintele ţării ne-a insultat pe noi toţi cu calificativul «sojitelistvo» referitor la modul de existenţă şi colaborare interstatală de viitor a republicilor suverane, pentru care ne pronunţăm împreună cu Rusia, calificativul fiind mult mai nimerit să se refere la botezarea actualelor relaţii dintre Centru şi republicile suverane unionale, — în ciuda tuturor acestor piedici două republici unionale suverane şi-au realizat actul de rigoare, procedînd, prin urmare, la realizarea Declaraţiilor des-

liarde. Balanţa import-export este favorabilă, noi obţinînd în fond materiale şi utilaje, de care are nevoie economia noastră naţională, precum şi mărfuri de larg consum. In viitor volumul schimbului de valori dintre republicile noastre va deveni mai mare şi el va fi în exclusivitate echitabil. Acordul Guvernamental a stabilit de asemenea principiile relaţiilor în alte domenii — ale drepturilor omului, ecologiei, apărării, ale vieţii spirituale, ale combaterii criminalităţii etc. Ambele documente vor fi publicate în presa republicii în timpul apropiat.

COR.: Vă mulţumesc.

(Cor. «M.S.»).

* * *

Ce poate fi mai scump, mai înălţător pentru un popor decît independenţa acestuia, suveranitatea reală necesară dintotdeauna pentru autodezvoltare, făurire, prosperare! Ea, suveranitatea poporului moldovenesc, a fost decretată la sesiunea întîi a Sovietului Supren al Moldovei şi confirmată prin încheierea Tratatului cu privire la principiile relaţiilor interstatale dintre R.S.S. Moldova şi R.S.F.S.R. la Moscova. Suveranitatea noastră e recunoscută de facto şi nu mai e o iluzie.

Corespondentul nostru Tudor Iovu a fost martor ocular la evenimentele care s-au produs la Moscova şi a înveşnicit pe peliculă fotografică momentele de vîrf ale încheierii şi semnării Tratatului de către cei doi mari oameni ai neamului moldovenesc şi rusesc — Mircea Snegur şi Boris Elţin. Iată-le, momentele de vîrf ale intronării suveranităţii în conştiinţa şi sufletul moldovenilor, momente imortalizate pentru istorie şi neam.

даклия декларэм:

1. Прокламаря аша-зиселор републичь гэгэузэ ши нистрянэ молдовеняскэ ле консидерэм дрепт акте нележитиме, антиконституционале ши антимолдовенешть, че ну цин конт де воинца ынтрегулуй попор ал Молдовей суверане.

тизм, пентру ынтэрирря приетенией ынтре попоареле че локуеск суте де ань пе териториул Молдовей, пентру сусцинеря ефортурилор парламентулуй ши гувернулуй де а скоате република дин импасул сочиал-политик ши економик.

6. Ку о профундэ сатис-

тацилор де тоате нивелуриле дин районаеле Басарабяска, Комрат, Чадыр-Лунга, Тараклия ши Вулкэнешть.

с. Садаклия,
р-нул Басарабяска.

Репортаж деспре ачастэ ынтрунире читиць ын паж. 2.

Cititorul ia atitudine

SABOTAJ POLITIC

Cu părere de rău, bucuria, pe care ne-a generat-o limba de stat, grafia latină, Tricolorul, aspiraţiile spre noi izbînzi, e întunecată astăzi de evenimentele subversive din aşa-numitele găgăuzia şi transnistria.

Ani la rînd am tot criticat sistemul capitalist, imperialismul hapsîn, care nu numai tindea să-şi lărgească mereu sfera de influenţă, ci şi să ocupe nelegitim pămînturi străine, state, regiuni. Ii criticam cu toţii laolaltă, cu toţi trăitorii republicii, împreună cu aceiaşi lideri găgăuzi şi rusofoni, care acum organizează nemaipomenitul sabotaj politic.

Aceasta e agresiune pură, deaceea le spunem hotărît:

— Jos mîinile de pe Moldova Suverană!

Valeriu Lupaşcu,
arhitect.

Primire la Preşedintele R. S. S. Moldova

La 24 septembrie d-l Mircea Ion Snegur, Preşedintele R.S.S. Moldova, l-a primit pe d-l Siegfried Hoeldtke, consulul general al Republicii Democrate Germane la Kiev, în legătură cu încheierea activităţii acestuia şi întoarcerea sa definitivă în patrie.

In cadrul întrevederii s-a subliniat importanţa reunificării celor două Germanii, relevîndu-se că poporul Moldovei Suverane salută cu deosebită satisfacţie săvîrşirea acestui act istoric pentru poporul german. Preşedintele R.S.S. Moldova şi-a exprimat speranţa că Germania unită va promova şi va dezvolta şi de acum înainte relaţiile de prietenie şi colaborare pe care le-au întreţinut pînă în prezent R.D.G. şi R.F.G. cu republica noastră. S-a evidenţiat interesul Moldovei în procurarea tehnologiilor moderne, mai ales pentru prelucrarea producţiei agricole, în crearea de întreprinderi mixte şi lărgirea colaborării pe tărîmul ştiinţific, umanitar şi cultural.

Oaspetele a fost informat în mod amănunţit despre situaţia social-politică din republică, despre activitatea Preşedintelui R.S.S. Moldova, a parlamentului şi guvernului republicii în direcţia stabilizării ei şi creării de condiţii favorabile pentru trecerea la economia de piaţă. In acest context data de 22 septembrie 1990, cînd la Moscova a fost semnat Tratatul cu privire la principiile relaţiilor interstatale dintre R.S.S. Moldova şi R.S.F.S.R. a fost apreciată drept o zi istorică. Cu această ocazie d-l Siegfried Hoeldtke a adresat felicitări cordiale întregului popor al Moldovei, dorindu-i succese pe calea suveranităţii reale.

In încheierea recepţiei d-l Mircea I. Snegur i-a înmînat d-lui Siegfried Hoeldtke Diploma de Onoare a Prezidiului Sovietului Suprem al R.S.S. Moldova, care îi este conferită pentru activitate susţinută şi rodnică în consolidarea prieteniei şi colaborării dintre R.S.S. Moldova şi R.D.G.

La primire a asistat d-l Nicolae A. Ţiu, ministrul relaţiilor externe al R.S.S. Moldova.

Serviciul de presă
al Preşedintelui
R.S.S. Moldova.

* * *

In aceeaşi zi Siegfried Hoeldtke a fost primit şi de d-nii Alexandru Moşanu, Preşedintele Sovietului Suprem al R.S.S. Moldova, Nicolae Ţiu, ministrul relaţiilor externe al republicii, Petru Lucinschi, prim-secretar al C.C. al P.C. din Moldova.

Moldova-pres.

«Pro» sau «contra»

STEMA MOLDOVEI

Cînd, după război, m-am dus la orăşelul meu natal Cetatea-Albă, cu celebra cetate a lui Ştefan cel Mare, pe poarta centrală a cetăţii, stema Moldovei cu bourul era lipsă. In 1980 la Odessa, cu ocazia expoziţiei personale critica de artă Augusta Marcovna Taradaş, ce lucra la muzeul arheologic, mi-a propus să vizitez şi depozitele muzeului. Ce surpriză! Intr-o cameră din subsol, într-un colţ văd trîntită Stema Moldovei cu bourul, cea de pe poarta centrală a Cetăţii Albe. Mi s-a făcut clar, că stema a fost furată şi dusă, să nu se mai găsească. Hoţii ştieau bine, că cetatea şi pămînturile fără stemă vor deveni ale lor.

Mi-am adus aminte de această tristă istorioară cu ocazia concursului, organizat pentru stema de stat a republicii Moldova. Stema poate fi şi chiar trebuie modernizată, dar nu schimbată, înlocuită, părăsită. Nici o teorie istorică, cît de ingenioasă, nu mă poate convinge, că avem acest drept de a o înlocui.

Stema este un lucru sfînt, ca şi crucea. Ea trebuie să rămînă aceeaşi, neschimbată. Ea nu-mi aparţine mie, Ea nu-ţi aparţine ţie, Ea aparţine Neamului... Stema ne dă dreptul asupra pămînturilor. Stema este dovada continuităţii Neamului nostru. Şi ce nerozie e să crezi, că Zimbrul, Bourul este «o gafă strămoşească şi un serviciu de prost gust» — cum zice graficianul Domnul Gh. Vrabie, întru apărarea Stemei sale.

M. GRECU,
pictor.

ZONA DE SECURITATE.md